



Poerim

## HET LEZEN VAN DE MEGILLA

Op Poerim gaan de joden naar de Sjoel om het verhaal van Ester te horen. Het verhaal wordt hardop voorgelezen. Het staat op een rol die een megilla wordt genoemd. Hier zie je hoe hij eruit ziet:



Iedere keer als zij Hamans naam horen, stampen zij met hun voeten en maken zij **kabaal** met hun ratels. Zij willen de naam Haman niet horen!

Ze mogen zo hard **schreeuwen** en **boe!** Roepen, zodat niemand zijn slechte naam kan horen.

Zij stampen met hun voeten om het slechte er 'uit te stampen' en zij draaien met hun **ratels** zodat het slechte niet gehoord kan worden.



Ook wordt tijdens deze speciale dienst hard geroepen: vervloekt is Haman en gezegend is Mordechai

Niemand mag de slechte stemmen horen die zeggen dat zij lelijk mogen doen tegen mensen die anders zijn.

Poerim is een feest met veel lawaai en veel plezier. Zij dragen maskers en zijn grappig, gek of mooi verkleed.

Op Poerim mag gedaan worden alsof je iemand anders bent en dat is leuk. Je kunt je **verkleed** als Ester of Mordechai. Je kunt een koning, een koningin of zelfs een gemene raadsheer zijn.

Na het lezen van de megilla eten ze **lekkere dingen**:

Hamantasjen, lekkere koekjes en Kiesjeliesj, gefrituurde driehoekjes van deeg met poedersuiker.

Ook bestaat er een gewoonte mandjes met fruit en lekkers aan vrienden of familie te brengen of te sturen.

Er mag door de volwassenen zoveel gedronken totdat ze het verschil niet meer horen tussen het vervloeken van Haman en het zegenen van Mordechai



Opvallend is dat in het hele boek Esther geen enkele keer de naam van God genoemd wordt. Waarom wordt zijn naam niet genoemd?

In deze bijbelstudie willen we ook 2 hoofdpersonen uit het bijbelboek Esther iets beter gaan bestuderen.

Het Poerimfeest wordt wel tot de kleinere feesten gerekend. Dit is echter niet de mening van vele rabbijnen. Veel mensen geloven dat het boek Esther bedoeld was om Gods werk achter de scènes aan te tonen. Zijn werk vond plaats in het verborgene, dit is waarschijnlijk ook de reden waarom Zijn naam niet genoemd wordt.

Met Poerim wordt herdacht het zware lijden en de genocide dreiging van de joden welke verweven is in de hele geschiedenis. We denken bijvoorbeeld de Farao, Antiochus Epiphanes, de pogroms, of onder Adolf Hitler.

In een toespraak in 1944, zei Hitler, dat als de nazi's verslagen zouden worden, de joden hun tweede poerimfeest konden vieren.

Toch gaat vooral de rabbijnse uitleg van Poerim over de vloek van de Amalekieten.

De hoofdpersonen:

### **Haman**

Haman is een nakomeling van Agag. Agag is de koning van de amalekieten.

De amalekieten worden genoemd in Exodus 17.

### *Strijd tegen Amalek*

*8 In Refidim werd Israël aangevallen door de Amalekieten. 9 Toen zei Mozes tegen Jozua: 'Kies een aantal mannen uit en trek met hen tegen Amalek ten strijde. Ikzelf zal morgen op de top van de heuvel gaan staan, met in mijn hand de staf van God.' 10 Jozua deed wat Mozes hem had opgedragen en trok tegen Amalek ten strijde, en Mozes ging naar de top van de heuvel, samen met Aäron en Chur. 11 Zolang Mozes zijn arm opgeheven hield, was Israël de sterkste partij, maar liet hij zijn arm zakken, dan was Amalek de sterkste. 12 Toen Mozes' armen zwaar werden, legden Aäron en Chur een steen bij hem neer, zodat hij daarop kon gaan zitten. Zelf gingen ze aan weerszijden van hem staan, om zijn armen te ondersteunen. Daardoor konden zijn armen opgeheven blijven totdat de zon onderging. 13 Zo versloeg Jozua het leger van Amalek tot de laatste man.*

*14 De HEER zei tegen Mozes: 'Leg deze overwinning in een oorkonde vast, zodat niemand die ooit zal vergeten, en overtuig Jozua ervan dat ik zal zorgen dat niets op aarde nog aan het volk van Amalek herinnert.' 15 Toen bouwde Mozes een altaar, en hij noemde het 'De HEER*

*is mijn banier'. 16 Hij zei: 'Omdat Amalek de hand heeft durven opheffen tegen de troon van de HEER,*

*Omdat Amalek de hand heeft durven opheffen tegen de troon van de HEER – Betekenis van het Hebreeuws onzeker. Ook mogelijk is de vertaling: 'De hand omhoog naar de banier van de HEER'.*

*Zal de HEER strijd voeren tegen Amalek, in alle komende generaties.'*

Ook Mozes bij zijn afscheidrede noemt opnieuw de naam van Amalek in Deuteronomium 25: 17-19

*17 Vergeet niet wat de Amalekieten u hebben aangedaan tijdens uw tocht uit Egypte. 18 Toen u uitgehongerd en uitgeput was hebben ze gewetenloos, zonder enig ontzag voor God, de achterhoede overvallen, waar de zwaksten zich bevonden. 19 Vergeet het niet! En wanneer straks de HEER, uw God, u vrede heeft gegeven in het land dat u als grondgebied van hem krijgt, door u te verlossen van de vijanden die u omringen, zorg er dan voor dat niets op aarde nog aan het volk van Amalek herinnert.*

Ook koning Saul, de eerste koning van Israël, had al problemen met de Amalekieten. God had bevolen dat Saul alle Amalekieten moest doden wat Saul deed kunnen we lezen in 1 Samuel 15:8

*8 Hun koning Agag nam hij levend gevangen, maar de rest van het volk doodde hij. 9 Agag werd door Saul en zijn manschappen gespaard, samen met de beste schapen, geiten en runderen en de sterkste jonge stieren en rammen, kortom, alles wat van waarde was. Die wilden ze niet vernietigen, maar alles wat geen of weinig waarde had, maakten ze af.*

Omdat Saul niet geluisterd had koste dit hem de troon. Ook de generaties na Saul konden de vruchten plukken van Sauls ongehoorzaamheid.

<b>Bijbelse helden</b>	<b>Datum</b>	<b>tegenstander</b>
Mozes	Ca 1400 v Christus	Amalek
Saul	Ca 1000 v Christus	Agag
Mordechai	Ca 400 v Christus	Haman

Als in de synagoge met Poerim het boek Esther wordt gelezen dan roept men als men de naam van de Mordechai noemt: gezegend is Mordechai.

Als de naam van Haman genoemd wordt dan roept men onder luidt gejoel en met het geluid van ratels en fluiten: vervloekt is Haman. Ook wordt de naam van Haman onder de schoenzolen geschreven. De naam van Haman staat voor: kwaad haat, rebellie tegen de God van Israël. De namen van Mordechai en Esther brengen vreugdevolle herinneringen en worden geëerd.

In het boek Esther, eindigt Haman aan een hout wat hij voor Mordechai gemaakt heeft. Hij werd niet opgehangen zoals velen denken maar werd aan een paal gespietst. Dit was een vroege vorm van kruisigen. Dit doet ons denken aan de woorden beschreven in Deuteronomium 21:23

*23 dan zal zijn lijk gedurende de nacht niet aan de paal blijven, maar gij zult hem dezelfde dag nog begraven, want een gehangene is door God vervloekt en gij zult het land dat de HERE, uw God, u als erfdeel geven zal, niet verontreinigen.*

Laten we ook nog even kijken naar het karakter van Haman.

De zegen van Haman was louter materieel. Hij was waanzinnig rijk bood de koning tienduizend talenten zilver als tegenprestatie zodat hij opdracht kon geven om de joden uit te moorden.

Hij had enorm veel macht en werd door iedereen geëerd.

Er was echter een ding wat hij nog niet had en dat kunnen we lezen in Esther 5:13

*11 Hij wees hun op zijn geweldige rijkdom, het grote aantal zonen dat hij had en de eervolle positie die de koning hem had gegeven door hem boven alle rijksgroten en hoge functionarissen te plaatsen. 11 en Haman somde hun op zijn grote rijkdom en zijn zonen en de eer waarmee de koning hem overladen had, en zijn verheffing boven de vorsten en dienaren des konings. 12 'En daar komt nog bij,' zei Haman, 'dat koningin Ester een feestmaal heeft bereid waarvoor ze behalve de koning niemand anders dan mij heeft uitgenodigd. En ook voor morgen ben ik door haar gevraagd, samen met de koning. 12 Voorts zeide Haman: Bovendien heeft koningin Ester tot het feestmaal dat zij aanrichtte, behalve de koning, alleen mij uitgenodigd, en ook voor morgen ben ik met de koning bij haar gevraagd. 13 Maar dit betekent allemaal niets voor mij zolang ik Mordechai, die Jood, in de Koningspoort zie zitten.'*

Al de rijkdom betekende niets voor hem, door een mannetje die weigerde voor hem te buigen. Lijken we zelf ook niet af en toe op Haman. Waarom kijken we zo vaak naar de dingen die we nog niet bezitten terwijl we ons eigenlijk blij moeten zijn met de dingen die we nu al bezitten. Hoe vaak laten we onze gedachten afdwalen in onze gebeden over onbelangrijke zaken. We zijn niet in staat om blijdschap en dankbaarheid te voelen omdat er zojuist iets gebeurd is of zal gebeuren of zou kunnen gebeuren.

Het lijkt ook op Adam en Eva die van alle vruchten mochten eten maar toch die ene vrucht at die God verboden had.

We zouden ons moeten richten op het goede en al het vervelende zal in vergelijk daarmee verschrompelen.

De vreugde van Poerim herinnert ons aan de trouw van God en de overwinning van het goede over het kwade.

Wij kunnen enorm ons best doen om door goede daden de Hamanen van deze wereld te overwinnen. Maar er zijn teveel Hamanen voor de Esthers en Mordechais.

Misschien moet het omgedraaid worden zodat wat krom weer recht wordt. Wat als de onschuldige de plaats inneemt van de schuldige. Zou het gewicht van een dergelijk offer genoeg zijn om deze wereld weer in een goede houding te krijgen. Een houding waar de mensen de liefde van God mogen ontdekken en vergeving mogen vinden. In plaats van een slechte Haman die aan een paal hangt, een onschuldige die dit offer brengt.

Zou de naam van Hem, die ook een paal hing, ook vervloekt worden? Of zal zijn naam worden de naam boven alle naam. De naam die redding en leven brengt. De naam waarvoor alle knie zal buigen.

## ESTHER

Esther, Hadassa haar Perzische naam heeft meerdere betekenissen, het betekent, 'lelie tussen de doornen', het betekent "ster" maar de hebreeuwse vertaling voor Esther is: "verborgen". Esther heeft zich verborgen gehouden. Ze was als joodse vrouw waarschijnlijk nooit het paleis ingekomen. Later in het verhaal laat ze zien wie zij werkelijk is. Ze neemt een enorm risico door de koning te laten weten dat het joodse volk haar volk is. Tenslotte had de koning aan Haman de vrijheid gegeven de wet uit te vaardigen om de joden uit te roeien. Maar uiteindelijk redde ze haar volk, ze redde haar volk door er voor uit te komen wie ze werkelijk is.

Niet alleen Esther verbergt zich, want waar is God al die tijd? Nergens in het hele boek wordt God genoemd. In de hele bijbel, in alle bijbelboeken is het duidelijk dat het verhalen over mensen en God zijn, maar hier niet. God is en blijft verborgen in dit verhaal. Net zoals Esther zich verbergt, net zoals wij ons verbergen tijdens het Poerim- en carnavalfeest.

En niet alleen met carnaval. Ook in het dagelijkse leven verbergen wij ons soms, spelen we het spel van verstoppertje. Vaak uit zelfbehoud, net als Esther. Want mensen kunnen genadeloos zijn, wanneer je jezelf kwetsbaar opstelt, wanneer je laat zien wie je werkelijk bent. Het begint al op het schoolplein, kinderen die zich verstoppen om niet het mikpunt te worden van geplaag en spot. En ook in ons leven verbergen we ons, uit angst of realiteit dat we afgewezen worden of erger. Uit onderzoeken blijkt hoeveel mensen op hun werk gepest en vernederd worden. Geen wonder dat je jezelf verbergt achter een masker van vrolijkheid of onverschilligheid.

Maar ook om even te ontsnappen uit de realiteit, we verbergen ons om even niet de druk te voelen die het alledaagse leven soms kan geven.

Toch gebeuren er mooie dingen als we aan anderen wel laten zien wie we zijn, wat onze verlangens en idealen zijn. Of als we zelf op zoek gaan naar wie die medeleerling, vriend of familielid nu werkelijk is. Wat is er mooier dan in perioden dat je het allemaal niet meer zo ziet zitten, iemand te ontmoeten die daadwerkelijk geïnteresseerd is in jou, in wat je denkt en in wat je voelt. Ik pleit er niet voor dat we zomaar aan iedereen onze ziel moeten bloot leggen, maar we zien bij Esther hoe bevrijdend het kan zijn om, als het erop aan komt, je niet langer te verbergen maar te laten zien wie je bent en wat je nodig hebt.

Dan draaien de rollen om, hoef je niet langer jezelf te verbergen achter een masker, maar is er een ander die zoekt naar jou. Het is net als verstoppertje spelen, verbergen en zoeken, en dan wisselen de rollen van wie zoekt en wie zich verbergt.

Naast het verhaal van hoop, overleven en moed, is het Estherverhaal een verhaal van het omkeren van rollen, het omkeren van het lot.

Maar het is ook een verhaal dat ons uitnodigt om op zoek te gaan naar God en elkaar. Misschien is God juist te vinden in de omkering, in het niet machteloos blijven als het leven tegen zit. Omkering van kwaad is mogelijk, het is mogelijk om te ontsnappen en een nieuw leven te krijgen. Dit aan de vooravond van de paastijd.

# Hamantaschen recept

Hamantaschen zijn een traditionele Poeriemdelicatesse;  
een driehoekig baksel gevuld met maanzaad of iets zoets.

Ingrediënten:	
<ul style="list-style-type: none"><li>· 225 gram suiker</li><li>· 80 ml olie</li><li>· 115 gram margarine</li><li>· 3 eieren</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>· 125 ml jus d'orange</li><li>· 1 kilo bloem</li><li>· 3 theelepels bakmeel</li><li>· 1 theelepel zout</li><li>· 1 geklopt ei</li><li>· 1 kilo maanzaad</li></ul>



Roer de suiker, olie en margarine. Voeg de eieren en het sap toe en roer goed. Vermeng het met droge ingrediënten en kneed het tot een bal. Deel het in vieren. Rol ieder deel erg dun uit (ongeveer 3 mm) op een met meel bestrooide ondergrond. Snij het deeg met de rand van een glas, afhankelijk van de gewenste grootte, in cirkels. Leg ½ tot 1 theelepel met de vulling in het midden van iedere cirkel.

Vouw het deeg om de vulling tot een driehoek. Verhit de oven voor tot 180° C. Bestrijk het deeg voor het bakken met geklutst ei. Leg het op een ingevet bakblik of folie.

Bak op 180° C. gedurende ongeveer 20 minuten.  
Het resultaat is 4 dozijn Hamantaschen.